

Neuvoston päätelmät arkkitehtuurista ja kulttuurin vaikutuksesta kestäväan kehitykseen

(2008/C 319/05)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

1. VIITTA:

- Euroopan yhteisön perustamissopimukseen,
- kaupunki- ja maaseutuarkkitehtuurin laadusta 12 päivänä helmikuuta 2001 annettuun neuvoston päätöslauselmaan ⁽¹⁾, jonka mukaan rakennustaide on olennainen osa maidemme kulttuuria ja elinympäristöä,
- kulttuuri- ja luovien alojen mahdollisuuksista edistää Lissabonin tavoitteiden saavuttamista 24 päivänä toukokuuta 2007 annettuihin neuvoston päätelmiin ⁽²⁾, joissa korostetaan, että kulttuuritoiminnalla ja luovien alojen teollisuudella, johon arkkitehtuuri kuuluu, on keskeinen rooli innovaatioiden ja teknologian edistämiseksi, ja ne ovat kestäväan kasvun keskeisiä moottoreita tulevaisuudessa,
- Euroopan unionin kulttuuria koskevasta asialistasta 16 päivänä marraskuuta 2007 annettuun neuvoston päätöslauselmaan ⁽³⁾, jossa 10 päivänä toukokuuta 2007 annetun komission tiedonannon ⁽⁴⁾ jatkoksi korostetaan kulttuurin sektorirajat ylittävää luonnetta.

2. PANEE MERKILLE:

- Euroopan unionin uudistetun kestäväan kehityksen strategian ⁽⁵⁾, joka hyväksyttiin Eurooppa-neuvoston kokouksessa 15. ja 16. kesäkuuta 2006. Sen yleistavoitteena on määritellä ja kehittää toimia, joiden avulla EU voi parantaa jatkuvasti sekä nykyisten että tulevien sukupolvien elämänlaatua luomalla kestäviä yhdyskuntia, jotka kykenevät hallinnoimaan ja käyttämään resursseja tehokkaasti ja käyttämään hyödykseen talouden ekologista ja sosiaalista innovointipotentiaalia niin, että samalla taataan hyvinvointi, ympäristönsuojelu ja sosiaalinen yhteenkuuluvuus,
- kaupunkikehityksestä vastaavien ministerien 24. toukokuuta 2007 hyväksymän, kestäviä eurooppalaisia kaupunkeja koskevan Leipzigin peruskirjan ⁽⁶⁾, jossa korostetaan rakennuskulttuurin merkitystä ja kehoitetaan soveltamaan kaupunkiympäristöjen kehittämissprosesseissa kokonaisvaltaista lähestymistapaa, johon sisältyvät kaupunkien taloudellinen, sosiaalinen, ekologinen ja kulttuurinen ulottuvuus ja joka pohjautuu yhteistyöhön eri tasoilla hallintoviranomaisten ja poliittisten päätöksentekijöiden kesken sekä julkisen ja yksityisen sektorin välillä.

3. ON TYYTYVÄINEN:

- ”Eurooppalaisen arkkitehtuuripolitiikan foorumin” työhön arkkitehtuurin laatua ja kestäväan kehitystä koskevissa kysymyksissä.

⁽¹⁾ EYVL C 73, 6.3.2001, s. 6.

⁽²⁾ EUVL C 311, 21.12.2007, s. 7.

⁽³⁾ EUVL L 143, 10.6.2008, s. 9.

⁽⁴⁾ 9496/07 ja ADD 1.

⁽⁵⁾ 10117/06.

⁽⁶⁾ http://www.eu2007.de/en/News/download_docs/Mai/0524-AN/075DokumentLeipzigCharta.pdf

4. KOROSTAA, ETTÄ:

- arkkitehtuuri, joka on luovan kulttuurin ja innovaatioiden ala, teknologia mukaan lukien, on erinomainen esimerkki siitä, mitä kulttuuri voi antaa kestäväan kehitykselle, ottaen huomioon sen vaikutuksen kaupunkien kulttuurin, mutta myös talouden, sosiaalisen yhteenkuuluvuuden ja ympäristön kannalta,
- arkkitehtuuri on lisäksi esimerkki kulttuurin sektorirajat ylittävästä luonteesta, sillä sitä koskevat monet julkiset politiikka-alat, ei ainoastaan kulttuuripolitiikka.

5. KATSOO, ETTÄ:

- eurooppalaiset kaupungit joutuvat nykyisin kohtaamaan suuria haasteita, jollaisia ovat väestörakenteen muutos ja sen aiheuttama kaupunkirakenteen hajautuminen, ympäristökysymykset ja ilmastonmuutoksen torjunta, sosiaalisen yhteenkuuluvuuden säilyttäminen, erityisesti talouteen ja kulttuuriin liittyvien muutosten yhteydessä, sekä arkkitehtuuri- ja kulttuuriperinnön suojeleminen ja vaaliminen,
- näihin haasteisiin on vastattava kestäväan kaupunkikehityksen keinoin käyttäen luovaa ja kokonaisvaltaista lähestymistapaa, jossa kulttuuri, talous, sosiaalinen ulottuvuus ja ympäristö ovat yhtä tärkeitä,
- kaupunkien kestävä kehitys edellyttää, että:
 - kiinnitetään erityistä huomiota arkkitehtuurin laatuun ja arkkitehtoniseen monimuotoisuuteen osana kulttuurista monimuotoisuutta, sekä rakennusperinnön suojelemaan ja sen arvostamiseen ja luonto- ja kaupunkimaisemien yksilölliseen erityislaatuun,
 - tuetaan maa-alueiden — teollisuudelta vapautuneet alueet mukaan lukien — sekä rakennusten käyttö- ja muutoshankkeiden hallintointia siten, että energiarekursien käyttöä ohjataan ilmastonmuutosta ja saastumista ehkäiseväksi,
 - vastataan ihmisten elämäntyyliin innovatiivisella arkkitehtuuri- ja kaupunkisuunnittelulla, ottaen erityisesti huomioon väestön liikkumisen ja väestörakenteen muutokset sekä sosiaalisen yhteenkuuluvuuden ja monimuotoisuuden, kulttuurien välisen vuoropuhelun ja kansalaisosallistumisen tavoitteet,
 - edistetään korkeatasoista arkkitehtuuria, joka toimii kaupunkien taloudelliseen elinvoimaisuuteen vaikuttavana tekijänä ja matkailuvalttina,
- arkkitehtuuri on yhdistävä ja innovoiva tekijä kaupunkien kestäväan kehityksen toteuttamisessa, ja sen kautta on mahdollista erityisesti:
 - sovittaa yhteen ne toisinaan hyvinkin erilaiset vaatimukset, jotka liittyvät rakennusten ja ympäristön suojelemaan ja uuden luomiseen tai asukkaiden oikeutettuihin pyrkimyksiin ja kaupunkirakenteen hajoamisen ehkäisyyn,

- lisätä arkkitehtuurin monimuotoisuuden, laadun ja luovuuden avulla kaupunkilaisten kulttuurista rikkautta ja elämänlaatua sekä kaupunkien taloudellista, kaupallista ja matkailullista elinvoimaisuutta, erityisesti toimivien pienten ja keskisuurten yritysten kautta,
- kaupunkien kestävä kehitys tarjoaa tilaisuuden myös luovudelle, innovaatioille ja arkkitehtuurityylien uudistumiselle sekä alan perinteisten käytäntöjen uudelle soveltamiselle ja tulkinnoille.

6. PANEE KIINNOSTUNEENA MERKILLE:

- useiden eurooppalaisten kaupunkien, erityisesti Euroopan kulttuuripääkaupunkivuoden puitteissa käynnistämät aloitteet, joiden tarkoituksena on tehdä kulttuurista ja erityisesti arkkitehtuurista kaupunkien elyvyyden tärkeä väline,
- sellaisten ”luovien kaupunkien” syntymisen, joiden kestävä kaupunkikehitys perustuu uusiin kilpailukykytekijöihin, kuten kaupunki-infrastruktuuriin laatuun sekä kulttuurin ja teollisuuden vuorovaikutukseen.

7. PYYTÄÄ JÄSENVALTIOITA JA KOMISSIOTA KUTAKIN TOIMIVALTANSÄ PUITTEISSA JA TOISSIJAISSUUSPERIAATETTA NOUDATTAEN:

- ottamaan arkkitehtuurin ja sen erityispiirteet, erityisesti sen kulttuurisen olottuvuuden, huomioon kaikissa asiaankuuluvissa politiikoissa, varsinkin tutkimusta, taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta sekä kestävä kehitystä ja koulutusta koskeissa politiikoissa,
- laatimaan arkkitehtuuriin sellaisen lähestymistavan, joka puhtaasti teknisten standardien lisäksi ottaa kokonaisvaltaisesti huomioon taloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja ympäristötavoitteet,
- edistämään kestävä kehitykseen liittyviä innovaatioita ja kokeiluja arkkitehtuurin sekä kaupunki- ja maisemasuunnittelun alalla erityisesti EU-politiikkojen ja -ohjelmien ja julkisten hankintojen yhteydessä,
- parantamaan arkkitehtuuria ja sen vaikutusta kestävä kehitykseen koskevaa tietoperustaa erityisesti tilastojen nojalla,
- lisäämään suuren yleisön tietoisuutta arkkitehtuurin ja kaupunkisuunnittelun merkityksestä korkeatasoisen elinympäristön luomisessa ja edistämään kansalaisten osallistumista kestävä kaupunkiympäristön kehittämiseen,

- tarkastelemaan yhteistyössä ammattiasiantuntijoiden kanssa ja muutamien jäsenvaltioiden kokemukset huomioon ottaen mahdollisuutta toteuttaa vuotuinen eurooppalainen arkkitehtuurille omistettu ”tapahtuma”,
- toteuttamaan yhteisesti näiden päätelmien jatkotoimet ja laatimaan arvioinnin niiden täytäntöönpanosta nyt alkavalla ja vuonna 2012 päättyvällä jaksolla.

8. KEHOTTAÄ JÄSENVALTIOITA:

- sitoutumaan siihen, että arkkitehtuurilla on yhdistävä ja innovoiva tehtävä rakentamiseen, kaupunki- tai maisemasuunnitteluun taikka rakennetun ympäristön kohentamiseen liittyvien hankkeiden suunnitteluvaiheesta alkaen,
- edistämään arkkitehtuurin, joka on luova kulttuurin ala, tarjoamien talouskasvu- ja työllisyysmahdollisuuksien kehittämistä,
- edistämään arkkitehtuuriin — arkkitehtuuriperintö mukaan lukien — ja elinympäristöön liittyvää koulutusta, erityisesti taide- ja kulttuuriopetuksen avulla,
- edistämään arkkitehtien, kaupunkisuunnittelijoiden ja maisema-arkkitehtien perus- ja jatkokoulutusta kestävä kehityksen alalla,
- kiinnittämään huomiota arkkitehtuuriin Euroopan luovuuden ja innovoinnin teemavuoden 2009 toteuttamisen yhteydessä,
- soveltamaan tarvittaessa kulttuurialan avoimen koordinaation menetelmää.

9. KEHOTTAÄ KOMISSIOTA:

- ottamaan arkkitehtuurin huomioon kulttuuri- ja luovan alan teollisuutta koskevan vihreän kirjan laatimisessa,
- ottamaan julkisella ja yksityisellä sektorilla toimivat arkkitehtuurin alan asiantuntija- ja ammattiharjoittajien verkostot, kuten Eurooppalaisen arkkitehtuuripolitiikan forumin, mukaan toimintaan ja neuvonpitoon arkkitehtuuria koskeissa kysymyksissä,
- edistämään yhteistyössä näiden verkostojen ja arkkitehtikoulujen eurooppalaisen verkoston kanssa:
 - arkkitehtien, rakennuttajien ja käyttäjien välistä tiedonvaihtoa, hyvien käytäntöjen vaihtoa sekä tutkimustyötä,
 - arkkitehtuurin, kaupunkisuunnittelun ja maisema-arkkitehtuurin alan nuorten ammattilaisten koulutusta kestävä kehityksen alalla, heidän töidensä esille tuontia sekä heidän pääsyään julkisten tai yksityisten hankintojen tarjouskilpailuihin.